

Spooknarratieven-3

Arwen Rosenberg-
Meereboer
Petra Bolhuis

Maieutiek zomer
2023

Maieutiek zomer 2023

1

Inhoud en opzet

- Blok 3: Kinderliteratuur, onzekere toekomsten, rouw en onrecht en ontrouwe trouw.
- Blok 4: Persoonlijke spooknarratieven

Maieutiek zomer 2.

2

Kinderliteratuur en spooknarratieven

- Verschil in bespoking tussen kinderliteratuur en volwassen literatuur.
- De lezer weet meer dan het hoofdpersonage in veel kinderboeken. Zekere onzekerheid en daarmee kunnen leven.
- “Je kunt nergens zeker van zijn en dat vind ik een geruststellende gedachte” zegt Toe-tikki. (blz. 20)
- Onzekerheid is het uitgangspunt.

Maieutiek zomer 2023

3

Kinder- en volwassenliteratuur het niet-weten

Als de volwassene niet weet;

- Dan weet niemand het,
- Dan weet iedereen het en zou jij het ook moeten weten,
- Dan ben je buitengesloten.

Complottheorieën; Qanon,
Reclame.

Maieutiek zomer 2023

4

Complottheorie

Uiteindelijk, uiteindelijk zal het broederschap van Europa moeten praten over de biologie die aan onze beschaving ten grondslag ligt

- De Amerikaanse auteur Jared Taylor, op een conferentie van Erkenbrand

Maieutiek zomer 2023

5

Reclame

Maieutiek zomer 2023

6

Meme

Doctors Hate Him!

He went from **88** years old
in **1983** to **52** years old
in **1999** *and* learned to
save the ones you love using
this **ONE WEIRD TRICK**

PLEDGE YOURSELF NOW

Maieutiek zomer 2023

7

Als het kind het niet weet

- Het uitgangspunt is dat als een kind het niet weet, er iemand is die het wél weet,
- Als het hoofdpersonage iets niet weet, weet het lezende kind het vaak wel. (voorbeeld de zon blz. 64/65)
- Kinderen zijn gewend dingen niet te weten, of niet te begrijpen.
 - Minder schaamte,
 - minder uitsluiting,
 - minder angst.

Maieutiek zomer 2023

8

Geruststelling

- De geruststelling van het weten wat de hoofdpersoon niet weet.
- Jan Klaassen versus Moomins.
- Angst bij afwezigheid van een bedoeld verhaal.
- Postmodernisme en de angst voor het eind van de grote verhalen.
- “onze val wordt jouw ondergang” (Arendt, Denken blz. 38)

Maieutiek zomer 2023

9

Geen alwetende verteller

- Wel spoken, geen mythische volwassene.
- Milieuproblematiek
- Wat we weten dat we niet wisten;
 - De atoombom,
 - Stervende oerbossen en zure regen,
 - Zeespiegelstijging en klimaatverandering.
- De verhalen ‘spoken’ omdat de denkbeelden van drie generaties allemaal aanwezig zijn in de huidige tijd.

Maieutiek zomer 2023

10

Onrechtvaardigheid

- Het verleden en de toekomst spoken door het heden en dat doet onrecht aan het heden.

Minister [Conny Helder](#) (VVD) Tot Nieuwsuur zei ze: “Je hebt nu nog het stuur in handen als je jonger bent. Waar woon je? Heb je een steile trap? Dan ben je kwetsbaar als er iets gebeurt. Goed om na te denken wat je wilt, later.”

Maieutiek zomer 2023

11

Ontrouwe trouw

- Derrida spreekt over ‘ontrouwe trouw’.
- ‘ik rouw dus ik ben, ik ben-dood met de dood van de ander, mijn relatie tot mijzelf is in eerste instantie ondergedompeld in rouw, een onmogelijke rouw. Dit is ook wat ik ont-eigening noem, toe-eigening gevangen in een dubbele binding: ik moet en ik moet niet de ander in mezelf opnemen; rouw is een ontrouwe trouw als het succesvol is in het volkomen toe-eigenen van de ander in mij, dan respecteert het niet zijn of haar oneindig anders en buiten mij zijn.’

Maieutiek zomer 2023

12